

N:o 57.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående efterskänkande af kronans rätt till danaarf efter skomakaren S. L. Forsberg från Sanda grindstuga; gifven Stockholms slott den 22 januari 1904.

Skomakaren Svante Leonard Forsberg från Sanda grindstuga i Mörkö socken af Hölebo härad afled den 22 juni 1892. I instrumentet öfver den efter honom den 1 därpåföljde juli förrättade bouppteckning finnes antecknadt, att boets behållning utgjort 160 kronor 21 öre, samt att den afidne, som icke efterlämnat kända arfvingar, i lifstiden såsom sin önskan uttalat, att hans kvarlåtenskap skulle tillfalla sömmerskan Sofia Jansson i Sanda grindstuga, hvilken jämväl uppgifvit boet. Till god man att omhändertaga den afidnes kvarlåtenskap och bevaka hans okände rättsinnehafvares rätt förordnades fjärdingsmannen Carl Johan Jansson.

Vid Hölebo häradsrätt lät bemälda Sofia Jansson den 7 september 1892, under uppgift att förenämnde Forsberg till hennes förmån upprättat ett muntligt testamente, för dödsfalls skull angående tillkomsten af samma testamente på ed afhöra statdrängen Johan Ludvig Carlsson och hustrun Anna Lovisa Pettersson, båda i Sanda, samt torparen Per Elias Gulander från Bergalund, hvilka, enligt hvad af det vid förhöret förda protokoll inhämtas, därvid berättade:

1:o) *Johan Ludvig Carlsson*, att, då vittnet omkring ett år därförinnan sammanträffat med Forsberg, utan att någon annan person därvid närvarit, Forsberg yttrat, att Sofia Jansson, hos hvilken han innebodde, skulle, enär han icke ägde kännedom om några släktingar,

efter hans död bekomma hans kvarlåtenskap; samt att Forsberg, hvilken vid omvittnade tillfället handlat med fullt och sundt förstånd, fällt nämnda yttrande samtalsvis och utan att uppmana vittnet att lägga detsamma på minnet såsom innefattande hans yttersta vilja;

2:o) *Anna Lovisa Pettersson*, att Forsberg vid något tillfälle under våren 1892, då vittnet sammanträffat med honom ensam, samtalsvis yttrat, att, enär han tillbragt sin första barndom å barnhus och till följd däraf icke kände till några släktingar, det vore hans mening, att Sofia Jansson efter hans död skulle bekomma den behållning, som då möjligen kunde finnas i boet, men att Forsberg, hvilken vid tillfället i fråga handlat fullt redigt, icke uppmanat vittnet att lägga nämnda yttrande på minnet; samt

3:o) *Gulander*, att vittnet kort tid före Forsbergs död besökt denne å lasarettet i Trosa, där han då legat sjuk, men dock varit vid fullt och redigt förstånd, samt att Forsberg på fråga af vittnet, hvem kvarlåtenskapen efter hans död skulle tillfalla, svarat, att, om något blefve öfver, Sofia Jansson skulle erhålla detsamma; dock hade Forsberg icke uppmanat vittnet att lägga nämnda svar på minnet såsom innefattande något förordnande af Forsberg.

Nu hafva i en till Kungl. Maj:t den 14 april 1903 ingifven skrift torparen Johan August Andersson i Bråten, numera gift med ofvambemälda Sofia Jansson, samt denna sistnämnda i underdånighet anhållit, att kronan måtte till sökandenas förmån afstå sin rätt till ifrågavarande danaarfsmedel, till stöd för hvilken ansökning dels anförts, att Forsberg vid upprepade tillfällen såsom sin önskan yttrat, att hans kvarlåtenskap skulle tillfalla Sofia Jansson, som, enligt hvad framginge af ett utaf nämndemännen Gustaf Anell i Skesa och C. F. Pettersson i Lundby den 21 februari 1903 utfärdadt, ansökningen bifogadt intyg, vore identisk med sökanden Sofia Andersson, född Jansson, dels ock åberopats ej mindre af vederbörande kyrkoherde år 1903 utfärdade särskilda bevis, att sökanden Andersson, som vore född den 26 juni 1860, och hans hustru Sofia Jansson, född den 12 maj 1857, befunno sig i sådana ekonomiska omständigheter, »att de bärgade sig, men icke heller mer», än äfven ett af förra sjuksköterskan vid Trosa sjukhem Matilda Olivia Olsson, född Gustafsson, den 6 januari 1903 på heder och samvete afgifvet intyg, att bemälda Forsberg år 1892 intagits på sjukstugan i Trosa och där affidit den 22 juni samma år, samt att Forsberg, medan han varit vid full sans, bedt Matilda Olivia Olsson att tillkalla någon för att skriva hans testamente, hvarigenom bemälda Sofia Jansson skulle få hela hans kvarlåtenskap, enär såsom hans ord föllo: »ingen är när-

mare eller har bättre gjort sig förtjänt däraf», men att af vissa anledningar hans begäran icke kunnat genast villfaras, hvarefter Forsberg icke vidare före sin död varit vid full sans.

I anledning af den gjorda ansökningen hafva infordrade yttranden afgifvits af vederbörande kronofogde, Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Södermanlands län och kammaradvokatfiskalsämbetet.

Kronofogden har meddelat, att han angående sökandenas lefnadsförhållanden inhämtat, att sökanden hustru Andersson före sitt äktenskap under femton år bott i samma hus som affidne Forsberg och under denna tid skött och vårdat honom; att sökanden Andersson under tio år varit arbetare vid Oaxens kalkbruk i Mörkö socken, hvilken verksamhet han emellertid under år 1902 till följd af vacklande hälsa måst lämna, hvarefter han arrenderat torpet Bråten; att makarna Andersson visserligen icke hade några barn, men att de till följd af dels mannens vacklande hälsa och dels den omständighet, att de, som icke ägde något kapital, måst skuldsätta sig för inköp af för torpets skötande nödiga kreatur och redskap m. m., befunne sig i mindre goda ekonomiska omständigheter; samt att makarne gjort sig kända för redbarhet och ordentlighet. På grund häraf och då af handlingarna i ärendet framginge, att det varit affidne Forsbergs afsikt att till hustru Andersson öfverlämna all sin kvarlåtenskap, ehuru denna afsikt icke kunnat komma till utförande, har kronofogden förordat bifall till ansökningen.

Jämväl Kungl. Maj:ts befallningshafvande har, med hänsyn till de af sökandena andragna omständigheter och hvad i öfrigt angående sökandenas lefnadsförhållanden af kronofogden blifvit upplyst, tillstyrkt bifall till ansökningen.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har meddelat, att, sedan ämbetet, med anledning af den nådiga remissen, låtit hos vederbörande gode man väcka anspråk på den affidnes kvarlåtenskap såsom danaarf, gode mannen till ämbetet redovisat kvarlåtenskapen med ett belopp, hvilket efter afdrag af den advokatfiskalen tillkommande aktoratsprovision utgjorde 268 kronor 19 öre, som innestode i statskontoret; och har ämbetet, med hänsyn såväl till hvad i ärendet blifvit upplyst särskildt beträffande den affidnes afsikt att tillägga hustru Andersson all sin kvarlåtenskap som ock till sökandenas lefnadsförhållanden, hemställt, att den underdåniga ansökningen måtte bifallas.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel må till sökandenas förmån efterskänkas.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Ernst Meyer.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22
januari 1904.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: ODELBERG,
HUSBERG,
PALANDER,
WESTRING,
RAMSTEDT,
BERGER,
MEYER,
VON FRIESEN,
VIRGIN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Meyer föredrog vidare:

En af torparen Johan August Andersson i Bråten och hans hustru Sofia Andersson, född Jansson, gjord underdånig ansökning, att kronans rätt till danaarf efter skomakaren Svante Leonard Forsberg från Sanda grindstuga i Mörkö socken af Hölebo härad i Södermanlands län måtte efterskänkas till förmån för sökandena;

i anledning hvaraf infordradt underdånigt utlåtande afgifvits ej mindre af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i nämnda län än äfven af kammaradvokatfiskalsämbetet, som därvid meddelat, att ifrågavarande danaarfsmedel efter afdrag af utanordnad aktoratsprovision uppginge till ett belopp af 268 kronor 19 öre.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit tillstyrkte statsrådet, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel finge till sökandenas förmån efterskänkas.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnade, att nådig proposition skulle till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Conrad Carleson.
